

TORNEU A CASA

El text de la primera lectura d'aquest diumenge (Is 55,1-3) és un petit fragment de les acaballes del llibre del profeta, conegut per Segon Isaïes o Deuteroisaïes. Gairebé la totalitat del text és una crida del profeta a degustar gratuïtament bons menjars i només a la segona part del verset 3 menciona la renovació de l'aliança feta amb David. A primer cop d'ull, les paraules del profeta inviten a acceptar amb entusiasme els dons de Déu, descrits aquí amb la imatge dels aliments i els favors en altre temps promesos a David. Però és possible anar més a fons en la comprensió d'aquest text.

El Segon Isaïes predica en acabar-se el temps de l'exili a Babilònia. Quina fou la situació amb la que es trobà aquest profeta?. Molts dels exiliats a Babilònia s'havien adaptat a la nova situació. Allà van iniciar un nou estil de vida, es van instal·lar i acomodar a la nova realitat. Tant, que quan va arribar l'hora de tornar cap a casa, sentiren que allò ja els anava bé i que no calia un nou canvi. La veu del segon Isaïes és el clam que encoratja al retorn. Vol convèncer els exiliats que l'autèntica salvació es troba en Jahvè i a Israel. "Compreu llet i vi sense pagar res". És a dir: deixeu de dependre dels babilonis o dels perses, els nous amos; sigui com sigui, sempre haureu de pagar un preu. El profeta invita els exiliats a sostreure's de la dependència política i econòmica dels babilonis i dels perses. Fixem-nos que la llet i el vi són dos productes, que defineixen la prosperitat de la terra promesa. Josuè i els exploradors de la terra d'Israel es troben a la vall d'Eixcol una sarment amb un raïm tan gran, que l'han de portar entre dos (Nm 13,23); en el llibre del Deuteronomi

es defineix Israel com el país que regalima llet i mel(Dt 26,9). La menció d'aquests productes clàssics de la prosperitat d'Israel recolzen la invitació del profeta a retornar a l'Israel de sempre.

Durant l'exili, la monarquia de l'estat de Judà caigué en un gran descrèdit. Això va provocar que, dins la classe sacerdotal dels exiliats, arrelés amb força el convenciment de que el rei ja no tenia res a veure amb l'aliança de Déu amb el seu poble. El favor de Déu envers el seu poble ja no es manifestava en la pervivència dels successors de David (mentre hi hagi un successor de David, Déu està amb el seu poble), sinó en una altre realitat, que, a partir de l'exili, anirà prenent més i més força: la Llei.

El Segon Isaïes es resisteix a acceptar aquests nou plantejament i insisteix en que l'aliança de Déu amb el poble passa pel restabliment de les promeses fetes a David. Per això proclama: "Pactaré amb vosaltres una aliança eterna, els favors irrevocables promesos a David". El rei havia de ser el principi unificador d'un poble dividit entre els exiliats i els que s'havien quedat i la realitat, que feia visible el lligam de Déu amb el seu poble. El profeta creu possible i està convençut de la reconstrucció, no només econòmica i material del país, sinó també política i institucional. La història no li va donar la raó, perquè amb la mort de Zorobabel s'estroncà qualsevol possibilitat de restabliment de la successió de David, però sí que les seves idees van ajudar a la reconstrucció del país i no quedar-se conformats en l'immobilisme d'un exili perpetu.

Diumenge 18é durant l'any
31 de Juliol de 2011